

Obec Čerín, Čerín č. 11, 974 01 Banská Bystrica

Hlavný kontrolór obce

Sp. zn. S 19/2024

R 156/2024

Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 2/2024

Hlavný kontrolór obce Čerín v súlade so zákonnými kompetenciami podľa ustanovenia § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe plánu kontrolnej činnosti na 1. polrok 2024 prijatým uznesením č. 74 zo dňa 12. 12. 2023 a §§ 20 až 27 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonal od 08. 01. 2024

kontrolu stavu a vymáhania pohľadávok po lehote splatnosti v obci Čerín za rok 2023.

Kontrolovaným subjektom bol Obecný úrad Čerín, kontrolovaným obdobím bol rok 2023. Oznámenie o začatí kontroly bolo kontrolovanému subjektu zaslané listom číslo R 11/2024 zo dňa 05. 01. 2024.

Cieľom kontroly bolo zistiť, či kontrolovaná problematika bola v kontrolovanom období vykonávaná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými predpismi.

Kontrolou bolo preverované:

- stav vedenia operatívno-technickej evidencie pohľadávok a jej nadväznosť na syntetickú a analytickú evidenciu vedenia účtovníctva,
- tvorba opravných položiek v zmysle platnej legislatívy,
- dokumentácia preukazujúca uznanie pohľadávok voči dlžníkom,
- zákonnosť, včasnosť a efektívnosť uplatňovaných postupov pri zabezpečovaní vymáhania pohľadávok po lehote splatnosti,
- povinnosť vykonania inventarizácie pohľadávok.

Pohľadávku možno definovať ako nárok právnickej a fyzickej osoby na peňažné alebo vecné plnenie od inej právnickej alebo fyzickej osoby.

Pohľadávky účtovnej jednotky sa z časového hľadiska členia na:

- krátkodobé pohľadávky, ktoré sú splatné do jedného roka,
- dlhodobé pohľadávky, ktoré majú dobu splatnosti dlhšiu ako jeden rok.

Povinnosťou každej účtovnej jednotky je viesť svoje účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných dokladov (§ 8 ods. 1 zákona o účtovníctve).

Účtovníctvo účtovnej jednotky je úplné, ak účtovná jednotka zaúčtovala v účtovnom období v účtovných knihách všetky účtovné prípady (§ 8 ods. 3 zákona o účtovníctve).

Každá účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky (§ 7 ods. 1 zákona o účtovníctve).

Proces spracovania a likvidácie pohľadávok obec nemala upravený internou smernicou.

Správa pohľadávok bola v podmienkach obce evidovaná prostredníctvom účtovného programu, ktorý eviduje zaúčtované pohľadávky, vzniknuté na základe vyrubenia daňovej povinnosti, resp. vyrubenia iných poplatkov, ako aj z obchodnej činnosti. V prípade vzniku pohľadávky obec dlžníka vyzvala písomne na úhradu vzniknutej pohľadávky, o čom viedla evidenciu zaslaných upomienok. K vymáhaniu pohľadávok prostredníctvom exekúcie obec nepristupovala.

Obec Čerín evidovala vo svojom účtovníctve k 31. 12. 2023 pohľadávky v celkovej výške 12 350,95 €. Pohľadávky pri ich vzniku boli oceňované ich menovitou hodnotou. Toto ocenenie sa znižovalo o pochybné a nevymožiteľné pohľadávky prostredníctvom opravnej položky.

názov účtu		bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2023 v €	bežné účtovné obdobie stav k 31. 12. 2022 v €
315	Ostatné pohľadávky	28,21	81,63
31503	Pohľadávky ŠJ – stravné + režijné náklady	28,21	81,63
318	Pohľadávky z nedaňových príjmov obcí	2 029,36	2 374,16
318 01	Poplatok za komunálny odpad	1 557,80	1 034,42
318 04	Cintorínske poplatky	16,50*	10,00
31807	Nájom lekár	26,56*	26,56
31813	Energie, vodné – potraviny Čerín	162,50*	562,50
31823	Energie, vodné - OTESY	266,00*	-
318xx	ostatné pohľadávky nedaňové	-	740,68
319	Pohľadávky z daňových príjmov obcí	10 292,98	9 035,37
319 01	Daň z nehnuteľnosti - pozemky	2 278,87	1 566,85
319 02	Daň z nehnuteľnosti - stavby	7 823,11	7 322,52
319 04	Pohľadávky – daň za psa	191,00	146,00
378	Iné pohľadávky - mylná platba	0,40	4,10
xxx	Pohľadávky spolu	12 350,95	11 495,26

*ku dňu ukončenia kontroly boli predmetné pohľadávky splatené

Základnými právnymi normami, ktoré upravujú účtovanie a tvorbu opravných položiek sú:

- zákon o účtovníctve (§ 26 ods. 3 a 4),
- zákon o dani z príjmov (§ 20 ods. 14),
- opatrenie o postupoch účtovania (§ 15 ods. 7).

Opravné položky sa tvoria v tom prípade, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu, čo spôsobí odpis nevymožiteľných pohľadávok, čím vlastne dôjde k zrealizovaniu hodnoty aktív účtovnej jednotky. Predpoklad zníženia hodnoty majetku je opodstatnený, ak sa udiali skutočnosti, ktoré sú dôvodom na odhad zníženia budúcich ekonomických úžitkov z tohto majetku.

Oblasť tvorby opravných položiek nemal kontrolovaný subjekt spracovaný, resp. upravenú v internej smernici, resp. internú smernicu upravujúcu účtovníctvo organizácie, obce nemal vôbec spracovaný. Obec v kontrolovanom období tvorila opravné položky k evidovaným pohľadávkam k 31. 12. 2023 v celkovej výške 7 142,93 € z toho:

- opravnú položku k pohľadávkam k dani z nehnuteľnosti - pozemky vo výške 1 497,14 €,
- opravnú položku k dani z nehnuteľnosti – stavby vo výške 5 038,93 €,
- opravnú položku k dani za psa vo výške 114,50 € a
- opravnú položku k poplatku za komunálny odpad vo výške 492,36 €.

Opravné položky k pohľadávkam sa tvorili najmä k pohľadávkam, pri ktorých bolo opodstatnené predpokladať, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí. Tvorba opravných položiek bola realizovaná v rámci hlavnej činnosti - k pohľadávkam, pri ktorých bolo riziko, že Správa HK o výsledku kontroly č. 2/2024

ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí, ak od splatnosti pohľadávky uplynula doba dlhšia ako jeden rok (365 dní) najviac do výšky 100 % menovitej hodnoty pohľadávky bez príslušenstva. Tvorba opravnej položky sa účtovala na ťarchu nákladov v prospech príslušného účtu opravných položiek. Opravné položky sa zúčtovali znížením alebo zrušením v prospech výnosov a na ťarchu príslušného účtu opravných položiek, ak inventarizácia v nasledujúcom účtovnom období nepreukázala opodstatnenosť ich existencie alebo výšky, alebo ak pominuli dôvody ich existencie v priebehu účtovného obdobia.

Proces inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov upravuje zákon o účtovníctve, ktorý v § 6 ods. 3 určuje účtovnej jednotke povinnosť vykonať inventarizáciu a zároveň v § 29 a § 30 určuje spôsob jej vykonania. Obec všetky náležitosti v kontrolovanom období dodržala.

Na základe inventarizácie pohľadávok je možné konštatovať, že niektoré pohľadávky sú z právneho hľadiska premlčané, podľa § 101 Občianskeho zákonníka premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, podľa § 102 pri právach, ktoré sa musia najprv uplatniť u fyzickej alebo právnickej osoby, začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo takto uplatnilo, t. j. odo dňa vyrubenia poplatku, resp. od zaslania upomienky.

Podľa § 85 ods. 4 daňového poriadku právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.

Na základe vyššie uvedeného je možné konštatovať, že Obec vo svojom účtovníctve eviduje nasledovné pohľadávky, ktoré boli ku dňu výkonu kontroly premlčané:

Druh pohľadávky	Zo dňa	Hodnota v €	Rozhodnutie č.
Daň z pozemkov	20. 05. 2011	420,99	166/2011
Daň z pozemkov	09. 05. 2012	420,99	152/2012
Daň z pozemkov	09. 04. 2013	504,83	179/2013
Daň zo stavieb	20. 04. 2015	20,70	183/2015
Daň za psa	17. 04. 2015	0,67	130/2015
Komunálny odpad	02. 05. 2016	72,16	100/2016
Daň z pozemkov	27. 04. 2016	28,61	138/2016
Daň zo stavieb	27. 04. 2016	7,26	138/2016
Daň za psa	27. 04. 2016	4,00	138/2016
Komunálny odpad	11. 04. 2017	71,96	109/2017
Daň zo stavieb	20. 04. 2017	7,26	170/2017
Daň z pozemkov	20. 04. 2017	28,61	170/2017
Daň za psa	20. 04. 2017	8,00	170/2017

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám obecnému zastupiteľstvu túto správu o výsledku z kontroly.

.....
Ing. Ivan Petrik
hlavný kontrolór obce

V Čeríne, 14. 02. 2024